

273
aerf. 182.

LATVIAS VALSTS
ARHIVS

Latvijas aelites savīšba

Fōndes N. 273

Ārsteiskā ižīna

Mask.

LATVIJAS PSR ARHITEKTU SAVIENĪBA

VĒSTURISKĀ IZZIŅA

I.

Latvijas PSR Arhitektu savienība organizēta 1940.gadā. Pēc Latvijas PSR atbrīvošanas no vācu okupantiem 1944.g. Arhitektu savienība atjaunoja savu darbību Daugavpilī.

1945.g. 18.aprīlī 46 Arhitektu savienības biedru kāpsapulcē, piedaloties Vissavienības Arhitektu savienības valdes biedriem prof. I. Markelovam un prof. D. Arkinam, izveidoja Latv. PSR Arhitektu savienības valdi 7 cilvēku sastāvā un revīzijas komisiju 3 cilvēku sastāvā. Par valdes priekšsēdētāju izvēlēja prof. E. Štālbergu.^x

Latviņas PSR Arhitektu savienība ir republikā strādājošu arhitektūras speciālistu brīvprātīga radošā sabiedriskā organizācija. Tās galvenais uzdevums - veicināt biedru profesionālo, idejisko izaugsmi un koordinēt Latv. PSR arhitektūras attīstības galvenos virzienus atbilstoši politiskajām, sociālajām, tehniskajām un estētiskajām prāsībām.

Latv. PSR Arhitektu savienība palīdz valsts un sabiedriskajām organizācijām rūpniecības, lauksaimniecības, dzīvojamā, sabiedrisko, kultūras un sadzīves ēku projektēšanā un celtniecībā, kā arī pilsētu rekonstrukcijā un celtniecībā, rīko seminārus, diskusijas, referātus, konkursus, izstādes, iztirzā projekti un novērtē uzceltās ēkas vai pilsētu elementus.

Arhitektu savienības biedri veic arī propagandas darbu (ar lekcijām, presē, pa radio un televīziju).

Arhitektu savienību vada valde, ko ievēlē Latv. PSR Arhitektu savienības kongress.

Latv. PSR Arhitektu savienība ietilpst PSRS Arhitektu savienībā kā tās pilntiesīga locekļa un tādā kārtā piedalās arī

^x Fonda materiāli, apr. Nr. I; lieta Nr. I29; lapa Nr. 29.

2.

Starptautiskās Arhitektu savienības darbā.^x

Galvenais Latv. PSR Arhitektu savienības darbs noris sekcijās: pilsētbūvniecības un ražošanas ēku sekcijā, dzīvojamā ēku celtniecības sekcijā, sabiedrisko ēku un interjēru sekcijā, lauku celtniecības sekcijā, arhitektūras pieminekļu un ainavu arhitektūras sekcijā.

Pie Arhitektu savienības darbojas vairākas pastāvīgas komisijas (komisija darbam ar jaunajiem arhitektiem, arhitektūras propagandas, izglītības un zinātnes komisija, ārzemju braucienu komisija, armijas šefības komisija, konkursu komisija).^{xx}

No 1945.g. I.maija līdz 1951.g. 31.decembrim pie Latv. PSR Arhitektu savienības darbojās Arhitektūras fonds. Ar Arhitektūras fondā izdarītajām iemaksām organizēja arhitektu kvalifikācijas celšanas pasākumus (kursus, seminārus, lekcijas, ekskursijas u.c.), kā arī sniedza materiālus atbalstus Arhitektu savienības biedriem.^{xxx}

No 1952.g. līdz šim laikam Arhitektūras fonds atrodas PSRS Arhitektu savienības sastāvā.

II.

1977.g. pirmo reizi apstrādāti Latv. PSR Arhitektu savienības dokumenti par 1945.-1975.g.

Dokumenti, kuriem glābšanas terminš notecejis, kā arī dublikāti, izdalīti iznīcināšanai un par tiem sastādīts akts 1977.g. 12.jūlijā.

^x LME, 1967.g., I sēj., 94.lpp.

^{xx} Fonda materiāli, apr. Nr. I; lieta Nr. I86; lapas Nr. 24-26.

^{xxx} Turpat, apr. Nr. 4, lieta Nr. I48, lapas Nr. I-I48.

Pastāvīgi glabājamām lietām sastādīti apraksti Nr. I-3, personālā sastāva lietām - apraksts Nr. 4.

Aprakstā Nr. I - Sekretariāts - iekļautas pastāvīgi glabājamās lietas par 1945.-1975.g. Lietas sistematizētas pēc nomināli-hronoloģiskās pazīmes. Galvenās dokumentu grupas ir šādas: statūti un nolikumi, protokoli, stenogrammas, plāni, atskaites, referāti, raksti, kongresu, konferenču, radošo, sanāksmju u.c. materiāli, sarakstes, saraksti u.c.

Aprakstā Nr. 2 inventarizētas no 1946.g. līdz 1975.g. izstājušas un mirušo biedru personīgās lietas alfabēta kārtībā, biedru saraksti, projektēšanas organizācijās nodarbināto arhitektu saraksti un apbalvoto arhitektu saraksti.

Aprakstā Nr. 3 - Grāmatvedība - ietilpst šādas dokumentu grupas: štatu saraksti un izdevumu tāmes, gada bilances ar pielikumiem, statistiskās atskaites par darbinieku skaitu un sastāvu.

Aprakstā Nr. 4 - Personālais sastāvs - inventarizētas personālā sastāva lietas par 1945.-1975.g. Aprakstā ir šādas dokumentu grupas: valdes priekšsēdētāja pavēles, Arhitektūras fonda direktora pavēles, atbrīvoto darbinieku personīgās lietas, darbinieku algu izmaksu saraksti un personīgie konti.

Aprakstes Nr. 3 un Nr. 4 lietas sistematizētas pēc nomināli-hronoloģiskās pazīmes. Personīgās lietas sistematizētas pēc stingrā alfabēta.

Pastāvīgi glabājamie dokumenti raksturo Latv. PSR Arhitektu savienības darbību.

Dokumentu sastāvs nav pilnīgs.

Par iztrūkstošajiem dokumentiem ir sastādīts akts 1977.g. 14.jūlijā.

Vēsturisko izziņu sastādīja
Latv. PSR CVORA vec.zin.līdzstr.

Ar vēsturisko izziņu iepazinos
Latv. PSR Arhitektu savienības
valdes priekšsēdētājs

16.08.77

J.Dīriņa
J.Dīriņa

LATVIJAS ARHITEKTU SAVIENĪBA

TORNU IELA 11, RĪGA, LV-1855, LATVIJA

TEL. 212802, 226701

NOR. RĒK. Nr 100700820 LB RĪDZENES NODAĻA RĪGĀ

VĒSTURISKĀ IZZINA turpinājums

1.

Laika posmā no 1985.gada - 1989.g.18.nov. nosaukums nav mainījies.

Pamatojoties uz 1989.g.18.novembra - 12.ARHITEKTU KONGRESA lēmumu, savienība maina nosaukumu - LATVIJAS ARHITEKTU SAVIENĪBA (LAS). LAS mērķis ir apvienot un koordinēt Latvijas arhitektu, ārpus Latvijas dzīvojošo latviešu arhitektu un sabiedrības centienus arhitektūras un kultūrvēsturiskās vides sāglaibāšanā, izkopšanā un tālākā attīstībā Latvijā, veicināt arhitekta profesijas līdzdalību kultūras, saimnieciskā un sociālā darbībā, kā arī sadarboties ar citām radošām savienībām, sabiedriskām un starptautiskām organizācijām un asociācijām.

Augstākā lēmējvara pieder LAS kongresam. Kārtējos kongresus sasauces reiz trijos gados. LAS darbību kongresu starplaikos vada valde.

2.

Pastāvīgi glabājamās un personāla sastāva lietas sakārtotas par 1985.-1994.gadu.

Aprakstā Nr.1 ierakstītas sekretariāta pastāvīgi glabājamās lietas par 1985.-1994.gadu.

Aprakstā Nr.2 ierakstītas pastāvīgi glabājamās Arhitektu savienības biedru personīgās lietas par 1985.-1994.gadu.

Aprakstā Nr.3 ierakstītas grāmatvedības pastāvīgi glabājamās lietas par 1987.-1994.gadu.

Aprakstā Nr.4 ierakstītas personālā sastāva lietas par 1985.-1994.gadu.

Arhitektūras pieminekļu, izglītības, propogaņas, dzīvojamo ēku arhitektūras, lauku arhitektūras, pilsētbūvniecības un sabiedrisko ēku sekcijas, sākot ar 1989.gadu nedarbojas, tādēļ dokumenti nav sastādīti. Stātu sarakstus no 1991.gada, kā arī izdevumu tāmes no 1991.gadei nesastāda.

Par iztrūkstošām lietām sastādīts akts.

Lietas aprakstos sistematizētas pēc kronoloģiski - nominālās pazīmes.

Izzīnu sastādīja

B. Blumberga
Arhitektu nama direktore